

Aan de leden van de vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Aan de leden van de vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid

Amsterdam, 3 februari 2021

Onderwerp: AO d.d. 8 februari 2021 over o.a. de reactie op het GREVIO-rapport

Geachte leden van de vaste Kamercommissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van de vaste Kamercommissie Justitie en Veiligheid,

De Vereniging voor Vrouw en Recht 'Clara Wichmann' (VVR) heeft kennisgenomen van de Nederlandse reactie op het GREVIO rapport. Deze reactie staat geagendeerd voor het Algemeen Overleg van uw commissies d.d. 8 februari a.s. De VVR brengt voor dit aanstaande overleg graag het volgende onder uw aandacht.

GREVIO heeft in aanbeveling 205 van haar rapport d.d. 20 januari 2020 er bij Nederland op aan gedrongen om 'de noodzakelijke maatregelen te nemen, met inbegrip van benodigde wetswijzigingen om te waarborgen dat rechters verplicht zijn:

- i) bij het vaststellen van de voogdij en de omgangsregeling rekening te houden met alle aspecten van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld;
- ii) erop toe te zien dat het risico van een kind om in de toekomst getuige te zijn van geweld tegen een naaste wordt erkend als dat de pleger het belang van het kind in gevaar brengt.
- iii) gendersensitieve richtlijnen aan te nemen om erop toe te zien dat de gendergerelateerde aard van het geweld en de invloed van een eventueel machtsverschil in de relatie op het kunnen voeren van onderhandelingen op een eerlijke manier worden erkend en dat er in procedures met betrekking tot kinderen de nodige ondersteuningsvereisten voor vrouwelijke slachtoffers van geweld zijn en iv) de voogdij en omgangsregeling te beperken wanneer dit gerechtvaardigd is om de veiligheid en het belang van het kind te garanderen.'

Uit de bijlage bij de brief van de staatssecretaris aan de Executive Secretary Monitoring mechanism of the Council of Europe convention on preventing and combating violence against women and domestic violence en het Directorate of Human Dignity, Equality and Sport Values; Directorate General of Democracy blijkt dat Nederland zich op het standpunt stelt dat reeds '*wettelijk [is] verankerd dat rekening wordt gehouden met de aspecten van geweld die gevolgen hebben voor de veiligheid van kinderen. Er zijn wat het ministerie van JenV betreft geen nieuwe en zwaarwegende*

ontwikkelingen, die een wetswijziging vereisen.' In de brief zelf meldt de staatssecretaris dat ten aanzien van deze aanbeveling reeds *'voldoende waarborgen zijn ingebouwd'*.

De VVR is van mening dat de reactie op deze aanbeveling te kort door de bocht is. De signalen waar GREVIO in paragraaf 202 van haar rapport aan refereert bereiken de VVR ook: er wordt in de praktijk van het familierecht vaak niet op een adequate wijze rekening gehouden met huiselijk geweld, dat veelal wordt afgedaan als uitsluitend gerelateerd aan de scheiding dan wel een probleem van beide kanten ('waar twee vechten..'). Meldingen van huiselijk geweld worden vaak a priori beschouwd als een poging om de ex-partner zwart te maken en kunnen ernstige gevolgen hebben voor de melder, die door de hulpverlening wordt aangemerkt als degene die goede samenwerking en communicatie tussen de ex-partners ondermijnt. Er wordt door de Raad van de Kinderbescherming ten aanzien van meldingen van huiselijk geweld doorgaans niet aan waarheidsvinding gedaan - de Raad beschikt ook niet over de middelen daartoe. Dit heeft tot gevolg dat het geweld in de rapportage hoogstens gesignaleerd wordt, maar veelal zonder dat er conclusies t.a.v. omgang en gezag aan worden verbonden. Voorts ontbreekt het in zaken waarin sprake is (geweest) van huiselijk geweld aan een risicotaxatie voordat wordt besloten over de zorgregeling en (voortzetting van) gezamenlijk gezag. De weerstand om meldingen van huiselijk geweld serieus te nemen, in combinatie met het ontbreken van waarheidsvinding en de afwezigheid van risicotaxatie leiden tot (ook na de scheiding) voortdurende onveiligheid voor de slachtoffers van het geweld, waaronder de kinderen in het gezin.

Dit is een probleem dat van veel verschillende kanten (professionals, instellingen, slachtoffers) al gedurende lange tijd aan de orde wordt gesteld.¹ De zorgen en aanbevelingen van GREVIO komen dan ook niet als een verrassing voor mensen die werkzaam zijn op het gebied van het familierecht en die te maken hebben met slachtoffers van huiselijk geweld. Dat de staatssecretaris deze aanbevelingen afdoet met de verzekering dat op dit punt in Nederland alles al op orde is, vindt de VVR teleurstellend.

De VVR is van mening dat de aanbevelingen van GREVIO over het familierecht om een serieuze reactie vragen, die recht doet aan de ernst van deze problematiek. De VVR verzoekt u als leden van de vaste Kamercommissies VWS en J&V om de staatssecretaris tijdens het AO op 8 februari a.s. te wijzen op de noodzaak van extra maatregelen zoals door GREVIO aanbevolen en aan te dringen op de implementatie van de aanbevelingen en verbeteracties die zijn geformuleerd in het rapport *Gendersensitiviteit in de Nederlandse aanpak van huiselijk geweld: nadere concretisering van de GREVIO-aanbevelingen d.d. 27 januari 2021.*

De VVR zal in het voorjaar van dit jaar een congres organiseren over het thema huiselijk geweld en familierecht. De planning van het congres is mede afhankelijk van de ontwikkelingen t.a.v. het coronavirus. Zodra de precieze datum bekend is, zal de VVR een uitnodiging zenden aan uw commissies.

Hoogachtend,
namens het bestuur van de Vereniging voor Vrouw en Recht 'Clara Wichmann'

mr. drs. A.G. Hendriks
bestuurslid

contactadres: wergroeppersonenenfamilierecht@vrouwenrecht.nl

---

¹ zie bijvoorbeeld de publicatie *Familierecht en huiselijk geweld, een wereld van verschil?* van het Verwey-Jonker Instituut uit 2008, https://www.verwey-jonker.nl/doc/vitaliteit/080513_paper%20expertmeeting_def_IL.pdf.